

Zaaknummer: 15.0454.269

Datum: 31 juli 2015

Verslag van de Autoriteit Consument en Markt in de zin van artikel 6.5 van Bijlage I van Verordening (EG) nr. 714/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende de voorwaarden voor toegang tot het net voor grensoverschrijdende handel in elektriciteit en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1228/2003.

In dit verslag concludeert de Autoriteit Consument en Markt dat de onttrekkingen aan de veilingopbrengsten gedaan in het jaar 2014 en de eerste helft van 2015 door TenneT TSO B.V. in lijn zijn met bovengenoemde verordening.

1 Inleiding

1. In dit verslag zet de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) uiteen hoeveel inkomsten tussen 1 januari 2013 en 30 juni 2014 TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT) heeft verkregen door het veilen van grenscapaciteit, hoe deze inkomsten door TenneT zijn gebruikt en of dat gebruik in overeenstemming is met Verordening nr. 714/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende de voorwaarden voor toegang tot het net voor grensoverschrijdende handel in elektriciteit en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1228/2003 (hierna: de Verordening).
2. De beschikbare transportcapaciteit op de interconnectoren¹ met Duitsland, Noorwegen en België veilt TenneT in samenwerking met de betrokken buitenlandse beheerders van het hoogspanningsnet. De veiling van de capaciteit voor jaar- en maandtransporten op de landsgrensoverschrijdende verbindingen tussen Nederland en België, en Nederland en

¹ Een interconnector is een transmissielijn die een grens tussen lidstaten overschrijdt of overspant en de nationale transmissiesystemen van die landen onderling koppelt (artikel 2, eerste lid, van de Verordening).

Duitsland loopt via CASC.EU² (Capacity Allocation Service Company). De dagcapaciteit wordt op dag-vooruit basis impliciet geveild door middel van marktkoppeling. De betrokken transmissiesysteembeheerders samen met elektriciteitsbeurzen voeren deze impliciete veiling uit. De veilingen genereren alleen opbrengsten indien sprake is van congestie³. De opbrengsten van de veiling worden verminderd met de kosten van de veiling en verdeeld tussen TenneT en de beheerders van het buitenlandse hoogspanningsnet⁴.

3. De transmissiebeheerders beheren deze veilingopbrengsten apart en zij mogen deze alleen voor bepaalde wettelijke doeleinden gebruikt worden. TenneT heeft de veilingopbrengsten ondergebracht bij de Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet.
4. In dit verslag controleert ACM of de veilingopbrengsten tussen 1 januari 2014 en 30 juni 2015 in lijn met de Verordening zijn besteed. De opzet ervan is als volgt. In hoofdstuk 2 geeft ACM het relevante wettelijke kader. Vervolgens beoordeelt ACM de onttrekkingen aan de veilingopbrengsten en geeft verder een overzicht van deze onttrekkingen en de bijstortingen van veilingopbrengsten in 2014 en het eerste halfjaar van 2015. Het laatste hoofdstuk bevat de conclusie van ACM over de vraag of deze onttrekkingen in lijn zijn met de Verordening.

2 Wettelijk kader

5. De Richtsnoeren voor congestiebeheer en toewijzing van beschikbare overdrachtcapaciteit van interconnecties tussen nationale systemen (Bijlage 1 van de Verordening) bevatten voorschriften gericht aan de transmissiesysteembeheerders en de regulerende instanties:

6.4.

“De transmissiesysteembeheerders stellen van tevoren duidelijk vast hoe ze eventueel verkregen inkomsten uit congestie zullen gebruiken en brengen verslag uit over het werkelijke gebruik van deze inkomsten. De regulerende instanties gaan na of dit gebruik in overeenstemming is met deze verordening en deze richtsnoeren en of alle congestie-inkomsten uit de toewijzing van interconnectiecapaciteit aan een of meer van de drie in artikel 16, lid 6, van de verordening beschreven doelstellingen werden besteed.”

6.5.

“Jaarlijks en uiterlijk op 31 juli van elk jaar publiceren de regulerende instanties een verslag waarin wordt uiteengezet hoeveel inkomsten tot en met 30 juni van dat jaar zijn gemaakt, hoe die inkomsten zijn gebruikt, of dat gebruik in overeenstemming is met deze verordening en deze richtsnoeren en of alle inkomsten uit congestie aan een of meer van de drie bovenvermelde

² Zie ook <http://www.casc.eu/en>

³ Artikel 6.1 van Bijlage I van de Verordening. “Congestie” is gedefinieerd in artikel 2, tweede lid, onderdeel c, van de Verordening.

⁴ Artikel 5.6.15.1 van de Netcode Elektriciteit.

doelstellingen zijn besteed.”

Artikel 16, zesde lid, van de Verordening geeft een limitatieve opsomming van de doelen waaraan de veilingopbrengsten besteed dienen te worden:

“Eventuele ontvangsten uit de toewijzing van koppelingscapaciteit worden gebruikt voor de volgende doelen:

het garanderen dat de toegewezen capaciteit daadwerkelijk beschikbaar is, en/of de koppelingscapaciteit handhaven of vergroten door investeringen in het net, met name in nieuwe interconnectoren.

Indien ontvangsten niet efficiënt voor de in de eerste alinea, onder punten a) en/of b), genoemde doelen kunnen worden aangewend, kunnen zij onder voorbehoud van goedkeuring door de regulerende instanties van de betrokken lidstaten voor een door die instanties maximumbedrag worden aangewend als inkomsten die door de regulerende instanties in aanmerking moeten worden genomen bij de goedkeuring van de methode voor de berekening van de nettarieven, en/of de vaststelling van de nettarieven.

De rest van de ontvangsten wordt op een aparte interne rekening gezet totdat hij voor de in de eerste alinea, onder punten a) en/of b), genoemde doelen kan worden besteed. Het Agentschap⁵ wordt op de hoogte gesteld van het in de tweede alinea bedoelde goedkeuringsbesluit.”

3/7

3 Beoordeling besteding veilingopbrengsten

6. Op 22 juli 2015 heeft ACM van TenneT de rapportage⁶ ontvangen over de ontvangsten en bestedingen van de veilingopbrengsten in et jaar 2014 en de eerste helft van 2015 (1 januari tot en met 30 juni 2015).
7. TenneT heeft voor de data van 2014 een controleverklaring van een onafhankelijke accountant meegestuurd. De data van 2015 heeft de accountant niet gevalideerd. De controle over deze dataset van 2015 zal de accountant volgend jaar uitvoeren.

3.1 Veilingopbrengsten 2014

8. ACM toetst of het gerapporteerde in overeenstemming is met de drie doelstellingen van artikel 16, zesde lid, van de Verordening .
9. De veilingen op de NorNed-verbinding en de interconnectoren met België en Duitsland bepalen grotendeels de inkomsten van de Stichting Beheer Doelgelden Landelijk Hoogspanningsnet.

⁵ Het Agentschap voor de samenwerking tussen energieregulators, ACER.

⁶ E-mail met kenmerk 2014305039.

ACM gaat conform de Richtsnoeren hieronder alleen in op de gedane onttrekkingen en of deze onder de doeleinden van artikel 16, zesde lid, van de Verordening vallen.

NorNed

10. TenneT heeft een onttrekking gedaan voor de kosten van energie en vermogen voor NorNed. Het betreft kosten voor netverliezen, kosten voor regel- en reservevermogen en kosten voor de veilingen. Deze kosten houden direct verband met het beschikbaar stellen en handhaven van de koppelingscapaciteit.
11. Verder onttrekt TenneT € 1.435.265 voor de prikkel relatieve beschikbaarheid voor het jaar 2014. Dit is conform het besluit van 22 februari 2015⁷, waarin ACM de definitieve prikkel voor de relatieve beschikbaarheid van NorNed in 2013 op € 1.435.265 heeft vastgesteld. Deze prikkel moet TenneT stimuleren om jaarlijks een zo groot mogelijke capaciteit aan de markt beschikbaar te stellen.
12. ACM concludeert dan ook dat deze onttrekkingen in lijn zijn met de doelstellingen van artikel 16 van de Verordening.

Veilingen overige interconnectoren

13. Net als voor NorNed onttrekt TenneT ook kosten voor de uitvoering van de veilingen op de Belgische en Duitse interconnectoren aan de veilingopbrengsten. Dit is in lijn met de Verordening.

Overige onttrekkingen

14. Overige onttrekkingen zijn in 2014 gedaan voor exploitatiekosten en kosten voor een interconnector met Denemarken (Cobra). Exploitatiekosten betreffen kosten voor het beheer van de Stichting Doelgelden en hangen samen met artikel 16 van de Verordening. De kosten voor een interconnector met Denemarken betreffen voorbereidingskosten. Kosten voor onderzoek naar uitbreiding van interconnectorcapaciteit liggen in het verlengde van de doelstelling van artikel 16, zesde lid, onderdeel b, van de Verordening.
15. Tot slot heeft TenneT € 87.087.000 aan de veilingopbrengsten onttrokken en aangewend voor de berekening en vaststelling van de nettarieven. Met de Tariefbesluiten voor systeem en transporttaken 2014⁸ heeft ACM deze aanwending goedgekeurd, zoals de tweede alinea van artikel 16, zesde lid, van de Verordening voorschrijft.
16. Onderstaande tabel geeft alle onttrekkingen en bijstortingen van 2014 als volgt schematisch weer:

⁷ Besluit met kenmerk ACM/DE/2015/201027.

⁸ Besluiten met kenmerk ACM/DE/2013/206302 en ACM/DE/2013/206293

Overzicht veilinggelden van 1 januari tot en met 31 december 2014

Openingsbalans veilinggelden		€ 663.550.000
<u>NorNed</u>		
Bij: opbrengst NorNed veiling	€	40.938.000
Af: kosten energie en vermogen		
- Kosten netverliezen	€	- 2.987.000
- Kosten regel- en reservevermogen	€	- 1.103.000
- Kosten EMCC/APX	€	- 864.000
Netto opbrengst NorNed	€	35.983.000
Bij: toevoeging (storm)schade NorNed (2013)	€	188.000
Bij : toevoeging afkoop netverliezen met Statnett	€	1.000
Af: onttrekking van de prikkel "relatieve beschikbaarheid"	€	- 1.435.000
Netto toevoeging Norned	€	34.737.000
<u>Veilingen overige interconnectoren</u>		
Bij: opbrengsten interconnectoren		
Duitsland en België	€	101.436.000
Af: bijdrage TenneT in de kosten van de veiling	€	- 2.359.000
Netto toevoeging overige interconnectoren	€	99.077.000
Netto toevoeging deelneming TenneT Duitsland B.V.	€	10.864.000
Netto toevoeging rente opbrengsten	€	1.621.000
<u>Overige toevoegingen / onttrekkingen</u>		
Af: exploitatiekosten	€	- 131.000
Af: cobra (Denemarken)	€	- 1.270.000
Af: eenmalige verrekening veilinggelden 2014 (omzet via tariefinkomsten)	€	- 87.087.000
Totaal overige toevoegingen / onttrekkingen	€	- 88.487.000

Mutatie veilinggelden	€ 57.812.000
Eindbalans veilinggelden	€ 721.362.000

3.2 Veilingopbrengsten eerste helft van 2015

17. Voor de onttrekkingen in de eerste helft van 2015 voor NorNed, de veilingen op de Duitse en Belgische interconnectoren, de exploitatiekosten en de aanwendungen van veilinggelden voor de berekening en vaststelling van de nettarieven is hetgeen overwogen in randnummers 10, 14 en 15 van overeenkomstige toepassing.
18. Onderstaande tabel geeft alle onttrekkingen en bijstortingen in de eerste helft van 2015 schematisch weer:

Overzicht veilinggelden van 1 januari tot en met 30 juni 2015

Openingsbalans veilinggelden	€ 721.362.000
<u>NorNed</u>	
Bij: opbrengst NorNed veiling	€ 25.561.000
kosten energie en vermogen	
Af: kosten netverliezen	€ - 1.245.000
Af: kosten regel- en reservevermogen	€ - 390.000
Af: kosten veilingen EMCC	€ - 238.000
Netto opbrengst NorNed	€ 23.689.000
Netto toevoeging NorNed	€ 23.689.000
<u>Veilingen overige interconnectoren</u>	
Bij: opbrengsten interconnectoren Duitsland en België	€ 52.536.000
Af: bijdrage TenneT in de kosten van de veiling	€ - 751.000
Netto toevoeging overige interconnectoren	€ 51.784.000
Bij: Netto toevoeging deelneming Duitsland B.V.	€ 13.857.000
Bij: Netto toevoeging rente opbrengsten	€ 691.000
Af: cobra (Denemarken)	€ 0
Af: exploitatiekosten	€ - 136.000
Af: eenmalige verrekening veilinggelden 2015 (omzet via tariefinkomsten)	€ - 22.513.000

Mutatie veilinggelden	€ 67.371.000
Eindbalans veilinggelden	€ 788.734.000

4 Conclusie

19. ACM concludeert dat de onttrekkingen aan de veilingopbrengsten zoals verricht in het kalenderjaar 2014 en het eerste halfjaar van 2015 in lijn zijn met de Verordening en in het bijzonder de doelstellingen van artikel 16, zesde lid, van deze Verordening.